

THE ROLE OF IVAN TERESHCHENKO IN THE DEVELOPMENT OF MICHAEL'S AGRICULTURAL SCHOOL

The article is devoted to the role of the famous industrialist, philanthropist and public figure Ivan Tereshchenko in the establishment and work of Michael's agricultural school. The content, forms and methods of his participation in the work of this institution is revealed.

It was found that I. Tereshchenko initiated the opening of primary agricultural school in order to ensure his own businesses and farms by qualified specialists. The institution was directed to the creation of appropriate material and technical basis, qualified teaching staff, effective implementation of the principle of unity of teaching with practical application of knowledge.

Facts outlined in the article confirms the high productivity of the Michael's school in comparison with other institutions of this type in a specified historical period.

Key words: Ivan Tereshchenko, public figure, Michael's agricultural school, work placements, funding, teaching staff.

УДК 372

О.В. Новикова

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІКТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті визначено й обґрунтовано дидактичну доцільність використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу формування комунікативної компетентності учнів у процесі вивчення англійської мови.

Наведені різні інтерактивні форми, методи, прийоми використання інформаційно-комунікаційних технологій, під час яких у дітей формуються комунікативні навички, позасвідомо, без напруг засвоюється і закріплюється матеріал, підвищується інтерес до вивчення англійської мови.

Ключові слова: комунікативна компетентність, інформаційно - комунікаційні технології, молодші школярі.

Постановка проблеми Як відомо, інформаційні технології настільки поширені в сучасному світі, що інколи ми дуже сором'язливо відчуваємося, коли змушені визнати, що "пробачте, в мене немає електронної пошти" тощо. Однак, завдяки певним обставинам нашого життя, навіть знаючи й використовуючи технології в повсякденному житті й маючи великий інтерес до них стосовно

нашої професії, ми не завжди можемо пристосувати їх до нашої роботи внаслідок відсутності безпосереднього доступу. Електронна пошта, мультимедія, Інтернет, комп'ютеризоване викладання мов, телеконференції тощо – усе це можна й необхідно застосовувати для формування комунікативної компетентності учнів у процесі вивчення англійської мови.

Виходячи із зазначеного, проблема "Формування комунікативної компетентності учнів засобами ІКТ у процесі вивчення англійської мови" завжди залишається актуальною.

Мета дослідження – розглянути специфіку використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках англійської мови й уточнити їх ефективність щодо підвищення комунікативної компетентності учнів у процесі вивчення англійської мови.

Аналіз наукових джерел, виклад основного матеріалу. Інтеграція України в європейський та світовий освітній простір зумовлює нове бачення основної мети й змісту навчання іноземних мов. Головна мета навчання іноземної мови в загальноосвітніх навчальних закладах полягає у формуванні в учнів комунікативної компетентності [8]. Дослідники вказують насамперед на зміну статусу навчальної дисципліни "Іноземна мова" з точки зору її культурологічної функції, оскільки мова – не тільки "джерело комунікативної діяльності, але й засіб пізнання, формування і передачі думки, вираження почуттів, емоційних станів людини, засіб реалізації усіх потреб освіченого народу" [2; с. 164]. Компетентнісний підхід у навчанні іноземних мов досить новий, але, у разі його успішної реалізації, може стати засобом забезпечення учнів корисними знаннями, необхідними для успішного досягнення цілей у реальних життєвих умовах [5; с. 113]. Структура комунікативної компетентності учнів складається з мовленнєвої, мовної, стратегічної, соціокультурної та соціолінгвістичної компетенцій [7; с. 275] тощо.

Пріоритетом моєї професійної діяльності є цілісний розвиток особистості учня, його духовних, емоційних, естетичних і творчих задатків, формування не лише інтелектуальних здібностей, але й навичок та умінь користуватися мовою як засобом спілкування, прагнення до самоосвіти і самовдосконалення.

Знаменитий педагог Ян Коменський виступав проти механічного запам'ятовування на користь логічного і вказує: "Ґрунтовно впроваджується в розум тільки те, що добре зрозуміло й ретельно закріплено пам'яттю", "Необхідно примушувати заучувати тільки те, що добре зрозуміло" [4; с. 490]. Отже, застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу урізноманітнити вправи, мотивувати учня, сприяти кращому закріпленню в

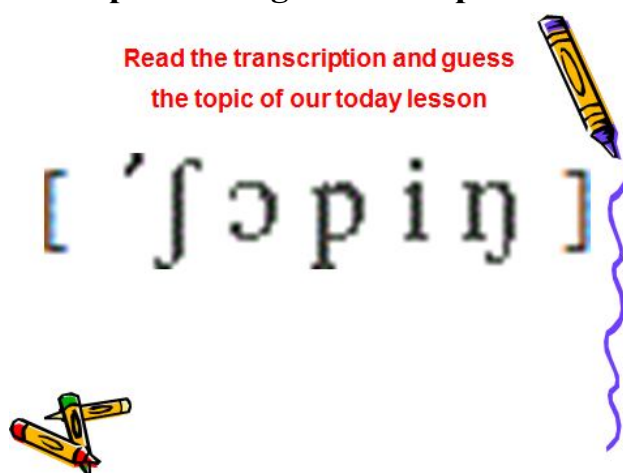
пам'яті навчального матеріалу, навчати учнів не пасивно, шляхом зубріння і механічних вправ, а усвідомлено, глибоко і ґрунтовно засвоювати знання, формувати вміння і розвивати навички.

Так, для формування мовної та мовленнєвої компетенцій у своїй практиці використовую звичні вправи "в мультимедійному виконанні", які набувають нового статусу й значно відрізняються від нудних вправ у традиційній формі. Починаючи урок або нову тему, часто мотивую пізнавальну діяльність учнів, пропонуючи їм переглянути слайд-шоу, прослухати аудіозапис або відгадати слово тощо. Наприклад, у 4 класі, за допомогою завдання на слайді спонукаю учнів самостійно визначити тему уроку:

Read the transcription and guess the topic of our today lesson

Read the transcription and guess the topic of our today lesson

['ʃ ə r i ŋ]

У 2-му класі, разом зі Смайликом, діти співають пісню "Hello, song!" Пісня піднімає учням настрій і налаштовує їх на активну роботу на уроці. Для фонетичної та лінгвістичної зарядки добираю різні вправи, віршики, лічилочки, пов'язані з тематичним матеріалом, ілюструю їх. Так, наприклад, для закріплення теми "Shopping", під час мовленнєвої розминки використовую вірш "What have I got in my big bag?". Спочатку учні разом з учителем повторюють вірш (Слайд 1):

Read the poem

"What Have I Got in my Big Bag?"

What Have I Got in my Big Bag?
 A bag of rice and a pack of eggs.
 Two bottles of water, a carton of juice
 And a big jar of tomatoes.

Потім учні повторюють вірш самостійно, користуючись лише малюнками (Слайд 2).

Пропоную цікаві завдання під час фонетичної та мовленнєвої розминки для учнів 2 класів:

1. До поданих транскрипцій підберіть відповідні малюнки.

До поданих транскрипцій підберіть відповідні малюнки

1	2	3	4
a) [mɒnstə]	b) [hæmstə]	c) [fæmili]	d) [ræbit]

2. З'єднайте картинки зі словами.

Match pictures with the words.

1.	a. crocodile
2.	b. giraffe
3.	c. mouse
4.	d. snake
5.	e. wolf

Основна частина уроку також супроводжується відеосюжетами, аудіозаписами, фотодокументами, схемами, презентується у вигляді слайдів. Так, наприклад, для розвитку граматичних навичок і навичок письма використовую завдання:

Make up the sentences and write them into your copy-books

Make up the sentences

1. want, I, of eggs, a pack.
2. you, Here, are.
3. do, What, you, want, today?
4. haven't got, We, cheese, any, but, we eggs, have got, some.

Для закріплення лексичних одиниць теми застосовую такі вправи:

Допоможи Незнайці скласти слова

Незнайко сплутав букви. Поставте їх правильно і складіть слова про тварин.

eclever
amhsert
arrbibt
urettl

What is it?

На слайді з'являються частини предметів. Вчитель ставить запитання: "What is it?", учні відповідають: "It is a...". Для перевірки слова з'являються цілі предмети.

What is this?

Мультимедійні технології дозволяють подати учням набагато більше інформації, ніж на традиційному уроці. Завдяки впровадженню інформаційно-

комунікаційних технологій маю змогу урізноманітнювати форми подання матеріалу та типи навчальних завдань, вправи, тести. Проте, намагаюся стежити за тим, щоб уроки не були переобтяжені використанням інформаційно-комунікаційних технологій, часто змінюю види й форми діяльності на уроці. Використовую традиційні методики й прийоми навчання: вправи, спілкування з учителем, робота в групах, виконання індивідуальних завдань, дидактичні ігри тощо. Наведу приклади деяких з них.

Make up a shopping list. (Work in the groups)

Divide class into three groups. Take the cards and make up a shopping list as faster as you can.

a jar of tomatoes, a carton of juice, a can of Cola, a pack of butter, a bag of rice, a bar of chocolate, a bottle of oil

Учні повинні швидко скласти словосполучення. Перемагає команда, яка швидше і правильніше виконає завдання.

Make up the dialogue and act it out. (Work in the pairs)

Take the cards and put the phrases in the correct order to make up the dialogue.

Seller and Bill

___ Here you are. Anything else?

___ Well, I also want two lemons.

___ Hello!

___ I want a pack of tea and a bag of sugar.

___ Hello, Bill. What do you want today?

___ Sorry, we haven't got any lemons, but we have some oranges.

___ No, I don't want any oranges. Thank you Good – bye!

___ Bye!

З метою формування комунікативної компетентності на уроках створюю проблемні ситуації, пропоную творчі завдання. Наприклад, прошу висловити власну думку про пісню або вірш. Практикую завдання: "Прочитайте коментарі до відеофрагменту, який ви щойно переглянули, і висловіть власну думку щодо побаченого".

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє мені ефективніше впроваджувати такі інтерактивні методи і вправи, як "Незакінчене речення", "Асоціативний ряд", "Лови помилку", метод проектів. Залучати учнів до проектної діяльності починаю на ранніх етапах вивчення англійської мови,

оскільки сучасні технології пропонують широкий спектр можливостей для пошуку інформації та оформлення робіт. Учні охоче беруть участь у роботі над різними типами проектів. Це можуть бути творчі проекти (твір, новорічне свято, малюнок, вибір і виконання пісні), дослідницькі (які згодом можуть стати учневі основою для написання наукової роботи), ігрові, (найчастіше реалізуються у формі уроків-подорожей, екскурсій, прогулянок тощо). Захист проектів може відбуватися у формі виставки, конкурсу, презентації виробів, творчих робіт або у нестандартних формах уроків. Під час проектно-пошукової діяльності вирішується ціла низка різнорівневих дидактичних, виховних і розвивальних завдань: розвиваються пізнавальні навички учнів, формується вміння самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, розвивається критичне мислення, формуються дискурсивна та стратегічна компетентності.

Отже, з презентованого досвіду можна зробити такі **висновки**:

- сучасні інформаційно-комунікаційних технології повністю забезпечують реалізацію принципів дидактики;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє значно розширити можливості навчального процесу;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє формуванню комунікативної, мовної, мовленнєвої, соціокультурної та соціолінгвістичної компетентностей;
- у процесі використання інформаційно-комунікаційних технологій традиційні справи набувають нового статусу, підвищують інтерес до навчання, покращують засвоєння знань;
- використання інформаційно-комунікаційних технологій допомагає активізувати мовний матеріал, збагатити лексичний запас, розвивати всі види мовленнєвої діяльності, краще зрозуміти граматичний матеріал, побачити практичне застосування лексичних одиниць, модельних фраз, граматичних структур, що вивчаються, що сприяє формуванню комунікативно компетентної з англійської мови особистості молодшого школяра.

Література

1. Гевал П. Інформаційні технології в навчальному процесі / П. Гевал // Завуч. – 2002. – № 10. – С. 8.
2. Каракозов С.Д. Информационная культура в контексте общей культуры личности / С.Д. Каракозов // Педагогическая информатика, 2000. – №2. – С. 10 – 11.

3. Коменский Я. А. Великая дидактика / Ян Амос Коменский. // Педагогическое наследие / [сост. В. М. Кларин, А. Н. Джуринский]. – М. : Педагогика, 1988 – 416 с. – (Б-ка учителя).
4. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения, в 2-х т. / Ян Амос Коменский // [под ред. И. Пискунова и др]. – М. : Педагогика, 1982 – т. 1. – 486 с. – т. 2. – 576 с.
5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики / [під ред. О.В. Овчарук]. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
6. Мілютіна З.Т. Впровадження інтерактивних технологій навчання на уроках іноземної мови / З. Т. Мілютіна // Управління школою. – 2005. – № 19 – 21. – С. 49 – 51.
7. Олійник Л.І. Інтеркультура та формування лінгвосоціокультурної компетенції. Проблеми семантики слова, речення та тексту : збірник наукових праць. Вип.9 / [відп. ред. Н.М. Корбозерова] - 2003. – С. 274 – 279.
8. Програма [для загальноосвітніх навчальних закладів (10-11 класи)] Іноземна мова. — К. : ВАТ Поліграфкнига, 2010.

О. В. Новикова

ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ШКОЛЬНИКОВ С ПОМОЩЬЮ ИКТ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

В статье определена и обоснована дидактическая целесообразность использования информационно-коммуникационных технологий как эффективного средства формирования коммуникативной компетентности школьников в процессе изучения английского языка.

Приведены примеры интерактивных форм, методов, приёмов использования информационно-коммуникационных технологий, во время которых у школьников формируются коммуникативные навыки, без трудностей усваивается и закрепляется материал, возрастает интерес к изучению английского языка.

Ключевые слова: коммуникативная компетентность, информационно-коммуникационные технологи, младшие школьники.

Novykova Oksana

THE BUILDING OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS BY THE INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH

The article identified and proved the feasibility of the didactic use of information and communication technologies as an effective means of formation of communicative competence in the English language.

Examples of online forms, methods, methods of using information and communication technologies, during which students are communication skills, without difficulty to digest and provides material, a growing interest in learning English.

Keywords: communicative competence, information and communication technologies.

УДК 376.035-056.36:331

А. И. Долженко

СОЦИАЛЬНО-ТРУДОВАЯ АДАПТАЦИЯ КАК ОБЪЕКТ ТЕОРЕТИЧЕСКОГО АНАЛИЗА

В статье анализируются основные теоретические положения, раскрывающие суть социально-трудовой адаптации детей с легкой умственной отсталостью. Акцентируется внимание на распространенности легких форм интеллектуальной недостаточности и, в связи с этим, на многообразии проблем, связанных с социализацией этой категории лиц и их интеграцией в общество.

Ключевые слова: адаптация, социализация, интеграция.

Постановка проблемы. В настоящее время большое внимание уделяется проблеме социально-трудовой адаптации личности во всех сферах ее деятельности. Именно с решением этой проблемы связана реализация потенциальных возможностей личности и, как следствие, уменьшение количества лиц с неполноценной социальной интеграцией. Повышение качества интеграции лиц в обществе возможно лишь при достаточной степени их социально-психической адаптации, механизмы которой формируются и реализуются на уровне целостной личности в процессе онтогенетической социализации.

Цель статьи заключается в анализе системы представлений о социально-трудовой адаптации детей с легкими формами интеллектуальной недостаточности.